

МІСЦЕ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КУЛЬТУРИ В СУЧАСНІЙ ІНФОРМАЦІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

Сьогодні, коли інформація стала чи не основною культурною цінністю, її функціонування доцільно розглядати саме в контексті інформаційної культури, яка охоплює сукупність усіх цінностей інформаційної сфери, створених людством упродовж різних етапів історичного розвитку – від появи писемності та документального періоду до масового впровадження комп'ютерних технологій. Відповідно, такі зміни зумовили і способів мислення та діяльності людини. А, відтак, змінилася і сама інформаційна культура.

Сучасна інформаційна культура – це множина практичних, матеріальних і духовних надбань суспільства, які відображають історично досягнутий рівень розвитку суспільства і людини у сфері інформаційних відносин та втілюються в результатах інформаційної діяльності[3]. Вона визначає новий рівень інформаційного спілкування, котрий втілюється у нових формах інформаційних зв'язків без особистої присутності індивідуумів. Тому в нинішню епоху суспільної інформатизації інформаційна культура виступає свого роду невід'ємною складовою усвідомлення людиною та суспільством іншого способу життя на основі застосування інформації, що дозволяє сформувати нову інформаційну картину світу та знайти власне місце в умовах високої динамічності світу та процесів, що в ньому відбуваються.

Інформаційна культура містить у собі запас знань наук, використання досягнень яких є необхідним для успішної інформаційної діяльності, і вміння використовувати отримані навички у практичній діяльності. До наук, що забезпечують процес інформатизації, перш за все, можна віднести математику, кібернетику, інформатику, теорію проектування і низку інших.

Невід'ємною частиною інформаційної культури у цьому контексті є розуміння нової інформаційної технології й здатність її застосовувати як для автоматизації рутинних операцій, так і в неординарних ситуаціях, що вимагають відступів від стандартів і нетрадиційного творчого мислення. У цьому аспекті інформаційна культура – це знання про способи отримання, обробки, зберігання, передачі й використання інформації, а також вміння цілеспрямовано працювати з інформацією для її використання в практичних цілях [4, с. 47].

В системі удосконалення інформаційної діяльності інформаційна культура виконує наступні функції:

– охоронність: культура виступає своєрідним бар'єром для проникнення небажаних тенденцій і негативних цінностей, характерних для зовнішнього середовища;

– інтегрованість: прививаючи суспільству певну систему цінностей, синтезуючи інтереси всіх його шарів, інформаційна культура створює відчуття ідентичності в індивідуумів і груп – її учасників;

– регулювання: інформаційна культура включає неформальні, неписані правила, які указують на те, як люди повинні поводитися в процесі роботи, та визначають звичні способи дій у суспільстві;

– адаптивність: наявність інформаційної культури полегшує взаємне пристосування працівників та організації до нових інформаційних умов, технологій та методів;

– освітній розвиток: культура за своєю суттю пов'язана з вихованням та підвищенням поінформованості, що і проявляється через освітній ефект.

Підсумовуючи, можемо погодитися з думкою німецького вченого та філософа Петра Козловські, «культура рекомендується сьогодні як ключ до інновацій і суспільному розвитку, вона полегшує введення нової техніки та її суспільне «визнання», сприяє міжнародному обміну і взаєморозумінню. Культура, як кажуть, повинна бути за посередництвом всіх соціальних індикаторів і показників зростання останнім критерієм суспільного прогресу» [1, с. 217]. Тому інформаційну культуру XXI століття можемо розглядати як значну теоретичну основу перебудови свідомості індивідуума, суспільства, світового співтовариства в умовах удосконалення його інформаційної діяльності.

Література

1. Козловски П. *Культура постмодерна*. М. : Республіка, 1997. – 240 с.
2. Миронова В. В. *Інформаційна культура як основа загальної культури людини*. [Електронний ресурс] / В. В. Миронова. – Режим доступу : http://mdgukid.at.ua/publ/informacijna_kultura_jak_osnova_zagalnoji_kulturi_ljudini/1-1-0-68
3. *Основи інформаційного права України: навч. посіб.* В. С. Цимбалюк, В. Д. Гавловський, В. В. Гриценко та ін.; за ред. М. Я. Швеця, Р. А. Калюжного та П. В. Мельника. – К. : Знання, 2004. – 274 с.
4. Прудникова О. В. *Інформаційна культура українського суспільства: цивілізовані стандарти та вітчизняні реалії* / О. В. Прудникова // *Філософія науки : традиція та інновації*. – 2013. – № 2. – С. 227-238.